

Ідеологічні орієнтири партійно-родянського керівництва та зміни у його структурі

З приходом до влади Л. Брежнєва питання ідеології було доручено вести войовничому консерваторові М. Суслову. Саме під його керівництвом згорталася кампанія десталінізації, саме він обрав тактику боягузливого замовчування тих злочинів, про які писали за М. Хрущова. За його розпорядженням знову було заблоковано доступ до архівів.

В офіційних документах, виступах і «працях» нового генсека, у підручниках і посібниках усіх рівнів старанно відтворювалися ідеї та оцінки сталінського «Короткого курсу історії ВКП(б)». Залишилися незмінними й ідеологічні орієнтації Щодо національної самосвідомості. Суслєв проводив найбільш жорстку лінію саме в боротьбі з національним рухом взагалі та українським національним рухом зокрема.

Перед брежнєвським партійним керівництвом постала проблема визначення стратегічних ідеологічних орієнтирів. Розпочавши десталінізацію, М. Хрущов вірив, що звільнення соціалістичного ладу від сталінських спотворень у найближчій історичній перспективі забезпечить «тріумфальну перемогу соціалізму над капіталізмом». Саме цим насамперед пояснюється запевнення ХХІІ з'їзду КПРС, що в 1971 р. Радянський Союз випередить США за економічним потенціалом, а в 1980 р. буде побудовано комунізм.

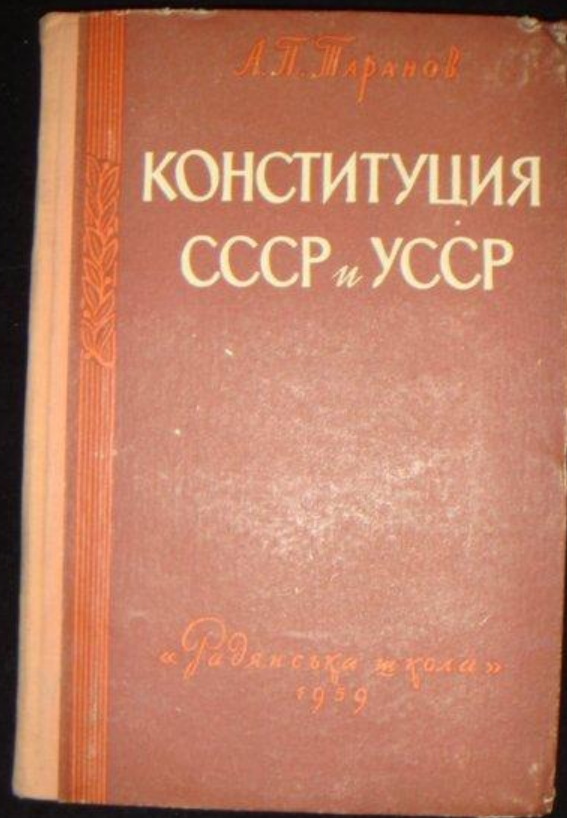
Собрание представителей общественности Москвы.
21 июня 1961 г.

Проте низькі темпи економічного зростання в 1960-1970-х роках дали зрозуміти комуністичним лідерам, що утопічні обіцянки, подані в програмі КПРС, виконані не будуть. Щоб не підривати віри народу в комуністичний міф і не ставити під сумнів спроможність партійно-радянської верхівки вміло керувати країною, партійні ідеологи в 1967 р. створили концепцію «розвинутого соціалізму». Населення почали переконувати в тому, що розвинутий соціалізм — це передбачений Леніним перехідний етап до комунізму, яким «суб'єктивіст» і волюнтарист» М. Хрущов хотів знехтувати. Засоби масової інформації нав'язували громадянам думку, що розвинутий соціалізм є в історії людської цивілізації тим найвищим етапом розвитку, на якому суспільство втілює ідеал соціальної справедливості, усебічно застосовує досягнення науки та техніки для раціонального господарювання, використання природних і трудових ресурсів, досягає вершин у мистецтві тощо.

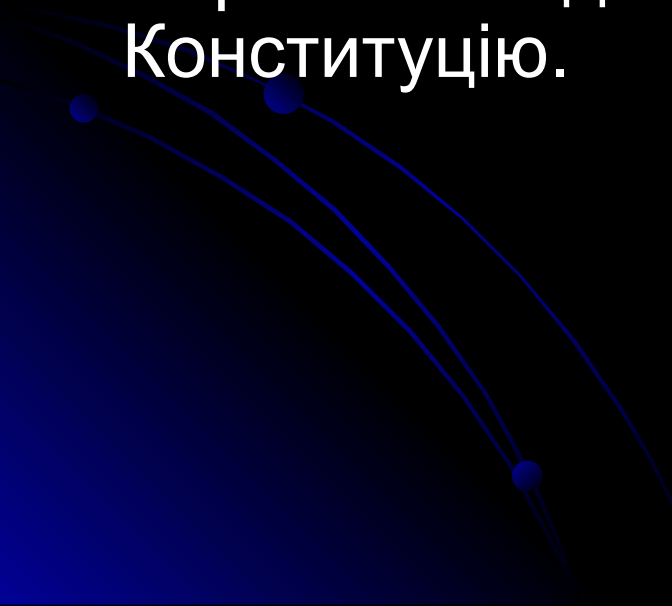
Зрештою, нові ідеологічні орієнтири
лише дезорієнтували суспільство,
позбавляли його рішучості в проведенні
назрілих змін.

Конституція УРСР у 1978 році

У зв'язку з постановою програми побудови комунізму, радянське партійно-державне керівництво в 1962 р прийняло рішення провести конституційну реформу. Але після зсуву М. Хрущова і зі зміною економічної та соціальної ситуації в країні, розробка проекту основного закону затяглася на тривалий час. Лише в жовтні 1977 р., Після всенародного обговорення, схваленого партією проекту, Верховна Рада СРСР прийняла нову союзну Конституцію.

ВЫРАЖАЯ ВОЛЮ
СОВЕТСКОГО НАРОДА,
ВЫПОЛНЯЯ ЕГО ПОРУЧЕ
ВЕРХОВНЫЙ СОВЕТ СС
ПРИНЯЛ НОВУЮ
КОНСТИТУЦИЮ
СОЮЗА СОВЕТСКИХ
СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ
РЕСПУБЛИК.

УТВЕРЖДЕН
ОСНОВНОЙ ЗАКОН
ПЕРВОГО В МИРЕ
ОБЩЕНАРОДНОГО
СОЦИАЛИСТИЧЕСКО
ГОСУДАРСТВА.

Л. И. БРЕЖНЕВ

На її основі 20 квітня 1978 р., Після обговорення жителями республіки, позачергова сьома сесія Верховної Ради УРСР дев'ятого скликання ухвалила Четверту радянську Конституцію. Вона була повною рецепцією загальносоюзної і складалася з преамбули, 19 глав і 10 розділів, які мали такі назви: основи суспільного ладу і політики СРСР; національно-державне та адміністративно-територіальний устрій; ради народних депутатів і порядок їх обрання; вищі органи державної влади і управління; місцеві органи державної влади і управління; державний план і державний бюджет ; правосуддя, арбітраж і прокурорський нагляд; герб, прапор, гімн і столиця; дію Конституції, порядок її зміни.

КОНСТИТУЦІЯ
(ОСНОВНИЙ ЗАКОН)
УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ
СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

КОНСТИТУЦІЯ

(ОСНОВНИЙ ЗАКОН)

УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

*Прийнята
на позачерговій сьомій сесії
Верховної Ради Української РСР
дев'ятого скликання
20 квітня 1978 року*

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АРХИВ
БИБЛИОТЕКА
Инв. № 5805
Черновицкой области

КИЇВ
ВИДАВНИЦТВО ПОЛІТИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ УКРАЇНИ
1980

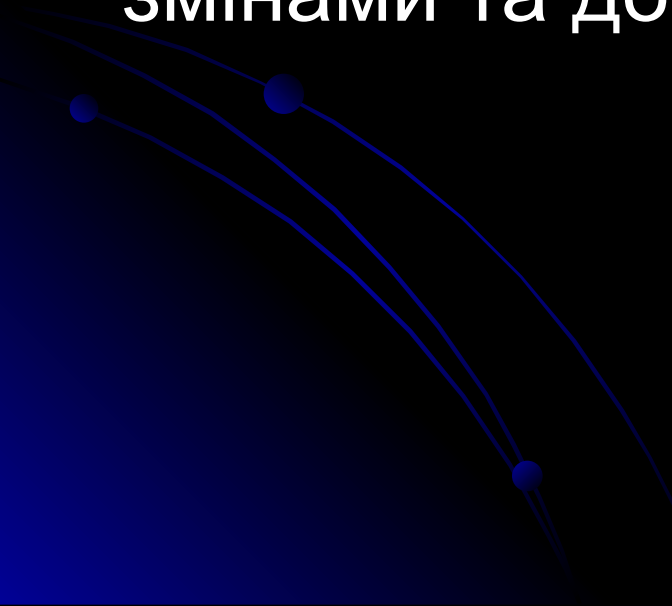
Основні положення нової Конституції УРСР:

- УРСР – суверенна держава у добровільному союзі радянських республік;
- УРСР зберігає за собою право вільного виходу з СРСР (механізм реалізації цього права не обговорювався);
- в УРСР побудоване «розвинуте соціалістичне суспільство», в якому створені могутні продуктивні сили, неухильно підвищується добробут і культура народу;
- влада в УРСР належить народу, який здійснює її через народних депутатів;
- керівною і спрямовуючою силою радянського суспільства, ядром його політичної системи є КПРС (6 стаття);
- економіка УРСР є складовою частиною єдиного народногосподарського комплексу СРСР;
- гарантія прав (на працю, житло, безкоштовну освіту, медицину тощо) і свобод (слова, зборів, віросповідання...).

Більшість статей Конституції 1978 мала декларативний характер, вони ніколи не були закріплені відповідними законами. Наприклад, гарантовані права і свободи. Республіка проголошувалась суверенною, а основною ознакою цього суверенітету називалося право зносин з іншими державами. Гарантією суверенітету нібито була норма про право вільного виходу з СРСР, хоча закону і механізму виходу не існувало. Стаття 6 встановлювала політичну монополію в державі єдиної комуністичної партії. Тому створення інших партій було неконституційним і вело за собою притягнення до кримінальної відповідальності.

Конституція 1978 змінила назву рад депутатів трудящих на народних депутатів, затвердила державну символіку, яка змінилася в кінці 40-х рр. і адміністративний устрій у складі 25 областей, після адміністративних реформ 50-60-х рр. Діяла вона із змінами та доповненнями до 1996 року.

Роботу виконав
учень 11 класу
Артемівського НВК
“ДНЗ - ЗОШ” I-III ступенів
Собенко Кирил

